

ци основне организације усвојили Правилник о систематизацији послова и радних задатака и њиме предвидели послове благајника — режисера. Као услов за њихово обављање утврђен је економски техничар финансијског смера. Како је основна организација расписаним огласом тражила и мушкарца са регулисаном војном обавезом, објављени услови за заснивање радног односа нису у складу са самоуправним општим актом. Таквим поступањем организација је повредила одредбу члана 10, став 3. Закона о радним односима. Поменутом одредбом је предвиђено да конкурс, односно оглас садржи посебне услове који су самоуправним општим актом којим се уређује радни однос утврђени за рад на пословима, односно радним задацима за чије се вршење са радником заснива радни однос. Када ови услови нису истоветни, односно када текст огласа није у складу са самоуправним општим актом којим се уређује радни однос, постоји битна повреда поступка за избор пријављених кандидата. Она је такве природе да треба поништити не само одлуку о избору, већ и читав поступак јавног оглашавања.

Суд удруженог рада Србије је одлуком II РО 5733/87. од 21. марта 1988. године одбио жалбу основне организације као неосновану и потврдио првостепену одлуку као правилну и закониту. Пошао је од одредбе члана 167. Закона о удруженом раду према којој свако може слободно, равноправно и под једнаким условима, на начин одређен законом и самоуправним општим актом да заснује радни однос са радницима у основној организацији. У том смислу, лица мушког и женског пола су равноправна у поступку заснивања радног односа, осим уколико законом није друкчије одређено. Како закон не предвиђа да послове благајника — режисера могу обављати само мушкарци, то основна организација такав услов није могла тражити ни огласом. Штавише, чак и да је то било предвиђено самоуправним општим актом могло би се говорити о одредби која није у сагласности са чланом 154. Устава СФРЈ. Зато је правилно првостепени суд применио материјално право када је поништио одлуку о расписаном огласу и одлуку о избору кандидата донету по њему.

(Одлука Основног суда удруженог рада у Чачку РО. 309/87. од 28. септембра 1987. године и одлука Суда удруженог рада Србије II РО 5733/87. од 21. марта 1988. године.)

Припремио Миодраг Васић

ОДЛУКЕ ОКРУЖНОГ СУДА У БЕОГРАДУ

АДМИНИСТРАТИВНО ИЗВРШЕЊЕ, НАСТАЛА ШТЕТА И ОДГОВОРНОСТ

У поступку пред општинским судом утврђено је да је тужени Општина спровео извршење одређеног решења и закључака о дозволи извршења исељењем тужиоцевих ствари из стана у одређеној улици на дан 18. XII 1980. године. Тужилац и његова супруга нису били присутни спровођењу извршења иако су о њему били уредно обавештени, па је стан отворен у њиховом одсуству, ствари изнете из стана и исељене у ходник зграде, због чега је дошло до делимичног нестанка ствари, а извршен део ствари је оштећен.

Општински суд је закључио да је тужени делимично одговоран за насталу штету тужиоца јер постоји узрочна веза између радњи и пропусту туженог и штете настале за тужиоца, па је тужбени захтев делимично усвојен, што је прихватио и Окружни суд.

Закон о општем управном поступку регулисао је поступак административног извршења који се разликује од правила која важе за суд-

ско извршење. Тужени није поступао преко својих органа онако како то налаже наведени Закон, члан 274. и 275, већ је ствари оставио у ходнику необезбеђене, а приликом изношења ствари и смештаја у ходник није се поступало пажљиво.

Тужилац је био уредно обавештен о спровођењу извршења, а истом није присуствовао, нити је преузео ствари и обезбедио их када их је видео у ходнику. Суд је закључио да постоји подељена одговорност за насталу штету, с тим да тужилац учествује у насталој штети са 30%, а тужени са 70%.

Одредбом члана 272. Закона о општем управном поступку предвиђено је да када постоји могућност да се извршење спроведе на више начина применом разних средстава, извршење ће се спровести на онај начин и применом оног средства које доводи до циља, а које је по извршеника најблаже, што значи да је орган који спроводи извршење дужан да се према предмету извршења опходи на начин који ће причинити најмању штету по извршеника. Тужени није поступао у конкретном случају у складу са цитираном законском одредбом па је на тај начин допринео настанку штете.

По схватању Окружног суда, правилан је закључак општинског суда и о проценту доприноса туженог насталој штети који је у већем обиму од доприноса тужилаца јер сама чињеница да тужилац није присуствовао спровођењу извршења туженом није давала право да се према стварима опходи непажљиво и да смештањем ствари у ходник у највећој мери проузрокује њихов нестанак, односно оштећење.

(Пресуда Окружног суда у Београду, Гж. број 4843/87 од 7. IX 1987. године)

САВЕСНОСТ АДВОКАТА — ТРОШКОВИ ЗАСТУПАЊА

Општински суд је одбио тужбени захтев за накнаду штете, што је прихватио и Окружни суд.

У првостепеном поступку је утврђено да се тужилац М. М. преко М.Д. обратио туженом Р.Т. као адвокату за адвокатске услуге око замене станова, па је захтев за замену станова одбијен правоснажном судском пресудом. Тужилац је сматрао да му је тужени Р.Т. причинио штету за плаћене адвокатске услуге.

Неуспех у парници, у којој је тужиочев пуномоћник тужени, не пружа основ за накнаду штете по основу кривице. Према члану 4. Закона о адвокатури и служби правне помоћи адвокати су самостални у своме раду и имају право и дужност да у границама овлашћења предузимају радње за које сматрају да могу користити странци којој пружају правну помоћ. Према члану 39. истог Закона адвокат је дужан да савесно пружа правну помоћ у складу са Законом и кодексом професионалне адвокатске етике. Према члану 40. Закона адвокат је дужан да пружа правну помоћ странци која му се за такву помоћ обрати, с тим што је може одбити ако би то било од штете по интересе странке, или ако би пружање правне помоћи било у супротности са одредбама поступка.

Према цитираним законским одредбама и утврђеним чињеницама да тужени као адвокат тужиоцу није обећао сигуран успех у парници, тужени је, у овом случају, савесно поступао предузевши све радње које спадају у пружање правне помоћи. Став адвоката у погледу одређених правних питања не спада у домен савесности тако да чињеница да ли је знао да је нешто могуће или не, није од утицаја за решење овог спора, већ је ствар стручности адвоката, којег је тужилац изабрао, по својој вољи. Питање кривице адвоката поставило би се у случају да је он учинио пропуст који би за странку значио губитак спора. Међутим, адвокат није учинио пропуст који би за странку у овом случају значио губитак спора.

(Пресуда Окружног суда у Београду, Гж. 8333/87. од 10. XII 1987. године и Врховног суда Србије Рев. 374/88 од 23. II 1988. године.)

ОДНОС РАНИЈЕГ И КАСНИЈЕГ ТЕСТАМЕНТА

Тужилац је тражио да се утврди неважност спорног тестамена па тај захтев заснива на опозиву тог тестамена доцнијим тестаментом и на заблуди завештаоца о чињеницама које су га определиле да сачини предметни тестамент.

Пок. С. Ј. изјаво је последњу вољу и сачинила писмени тестамент 9. X 1983. године и туженом дала да у спорном стану остане доживотно и да располаже целокупном покретном имовином у стану уз назнаку да дуже време заједнички живи са туженим, док је пок. С.Ј. сачинила нови тестамент 12. XI 1983. године којим спорни стан са свим покретним стварима оставља у наслеђе тужиоцу. Након што је сачинила други тестамент, пок. С.Ј. наставила је да живи са туженим све до своје смрти маја 1984. године.

Првостепени суд је одбио тужбени захтев за утврђивање неважности спорног тестамена што је прихватио и Окружни суд.

Суд заснива одлуку на одредби члана 101. Закона о наслеђивању којом одредбом је регулисан однос ранијег и доцнијег тестамена и то тако, да уколико се доцнијим тестаментом изричито не опозове ранији тестамент, одредбе ранијег тестамена остају на снази ако нису у супротности са одредбама доцнијег тестамена.

Пок. С.Ј. није опозвала спорни тестамент чије одредбе нису у супротности са одредбама каснијег тестамена сачињеног у децембру 1983. године. Овим тестаментом није пок. С.Ј. на исти начин располагала завештаним стварима, пошто каснијим тестаментом тужилац одређен за власника на предметном стану и покретним стварима које се у стану налазе, а спорним тестаментом туженом је остављено право доживотног становања у стану и употреба свих ствари. Дакле ради се о различитим правима на истој ствари која се међусобом не искључују.

Из утврђеног чињеничног стања произлази да пок. С.Ј. није била у заблуди приликом састављања тестамената.

(Пресуда Окружног суда у Београду, Гж. 5137/87 од 28. августа 1987. године.)

Припремио Димитрије Милић